

‘Sterk Brazilië kan kredietcrisis weerstaan’

INTERVIEW, Van onze correspondent Cees Zoon
gepubliceerd op 22 oktober 2008 02:45, bijgewerkt op 00:10

RIO DE JANEIRO - Ondanks kredietcrisis zijn perspectieven van Brazilië uitstekend, zegt econoom.

‘Misschien is de wereldcrisis nog niet zo slecht voor Brazilië’, zegt Marcelo Neri. ‘Er waren een hoop tekenen dat wij misschien wel te snel gingen, dat onze economie een beetje oververhit raakte.’

Positief blijven denken is de nieuwe grondhouding van de Brazilianen. Het is natuurlijk niet echt een moment voor overmoed, weet Neri, maar de cijfers waarmee zijn land de crisis tegemoet treedt, zijn meer dan voldoende reden voor een gezond optimisme: ‘Brazilië heeft een hoop vet te verbranden.’

Marcelo Neri is een van Brazilië’s meest vooraanstaande economen. Hij is docent aan de prestigieuze Economische Hogeschool van Rio de Janeiro en chef van het sociaal-economisch instituut van de even gerenommeerde Stichting Getulio Vargas.

In die laatste functie heeft hij onlangs een opzienbarend rapport gepubliceerd dat concludeert dat voor het eerst in de geschiedenis de meerderheid van de Brazilianen behoort tot de middenklasse.

‘De strijd van president Lula tegen de armoede, een van de kernpunten van zijn beleid, blijkt een enorm succes te zijn. Grote groepen Brazilianen zijn boven de armoedegrens uitgeklimmen.’

‘Bij het aantreden van Lula zes jaar geleden maakte 36 procent deel uit van de middenklasse, nu is dat iets meer dan de helft van de bevolking.’ Dat wil zeggen dat ruim 50 procent van de Brazilianen een inkomen geniet van meer dan 436 euro in de maand.

Brazilië kende dit jaar, tot het losbarsten van de kredietcrisis in de Verenigde Staten, alleen maar records.

‘Al twaalf maanden lang was de crisis aangekondigd, maar hier ging het maar door, je zag niks van crisis. 2008 was de top in alles, tot en met de laatste cijfers van augustus. Andere landen als Mexico leden onder de voedselcrisis, maar Brazilië als exporteur verdiende goed.’

‘Dit jaar tot augustus zijn er 1,8 miljoen nieuwe banen geschapen. Dat is 24 procent meer dan vorig jaar, en dat was al een record. Het grote succes van Lula is de enorme groei van het inkomen uit arbeid van de Brazilianen. Heel veel mensen zijn uit de informele economie gekomen. Mensen met een formeel arbeidscontract vormen nu voor het eerst de meerderheid. Brazilië wordt formeel.’

Het belangrijkste achter die groei, stelt Neri, is dat de ongelijkheid enorm verminderd is. ‘Dat is nog nooit zes, zeven jaar achter elkaar vertoond in Brazilië. Ongelijkheid is altijd het grootste probleem van Brazilië geweest: de rijkste 10 procent had 48 procent van het nationaal inkomen. Met het verminderen van de ongelijkheid verbeter je alles.’

‘De armen doen het goed. Het is het Brazilië waar Lula voor staat. Niet waar hij vandaan komt, want zijn Arbeiderspartij bestond hoofdzakelijk uit intellectuelen met geld. Lula veroverde de armen en die zijn nu middenklasse aan het worden.’

‘Brazilië heeft het voordeel van een goede belastingdiscipline, dus is er nogal wat ruimte om sociaal te manoeuvreren. En dat gebeurt op een goede en effectieve manier. Het programma Gezinsbeurs dat gericht is op de armsten, bereikt een kwart van de totale bevolking.

‘Een groot verschil met China, waar de sociale ongelijkheid alleen maar groeit. Maar het is geen ‘socialisme van de 21ste eeuw’ zoals in het Venezuela van Hugo Chávez. Lula zegt het niet hardop maar wat hij doet zou je sociaal kapitalisme kunnen noemen, de markten moeten werken voor het wel van de massa’s. En hij kan ons nu nog sneller ontwikkelen want hij heeft een geweldig politiek kapitaal en een populariteit van rond de 80 procent.’

De staatssector is altijd groot gebleven in Brazilië. Dat is jarenlang als een nadeel beschouwd, dat nu echter in een voordeel lijkt te veranderen: ‘Brazilië heeft altijd een wat heet ‘grote regering’ gehad, een omvangrijke bureaucratie. Dat was altijd een handicap. Nu wil de hele wereld de staat meer invloed op de economie geven.

‘Brazilië was niet genoeg hervormd in de privatiseringszin, dat is nu misschien een voordeel. Brazilië was tussen twee systemen in blijven hangen, met nog steeds een sterke staatsinvloed. Dat wil nu iedereen.’

Brazilië wil groeien, maar niet op zijn Chinees, zegt Neri. ‘Een meer consistente groei, met sterke sociale wortels. Bedrijven moeten socialer worden. Er zijn hervormingen in de arbeidswetten nodig, maar dat is moeilijk te realiseren als de werkgelegenheid zo snel toeneemt.

‘Het is natuurlijk niet een goed moment om te praten over markten, en dergelijke, maar voor de iets langere termijn heeft Brazilië uitstekende perspectieven.

‘Om het plastisch te zeggen: ik zou Brazilië kopen. Argentinië niet, dat blijft een riskant land. Venezuela ook niet, nou ja, misschien vanwege de olie en het gas. Maar Brazilië, dat zou een prima aankoop met toekomst zijn.’

url:

http://www.volkskrant.nl/buitenland/article1080991.ece/Sterk_Brazilie_kan_kredietcrisis_weerstaan